

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 216.

V Ljubljani, v petek 23. septembra 1887.

Letnik XV.

Vrli rojaki! Verni katoličani!

Že meseca junija je objavil škofijski odbor za pripravljanje na zlato mašo sv. očeta Leona XIII. oklic do vernih naše škofije in jih opozoril na primerno pripravo za to veselo svečanost.

Kakor drugje omenja tudi pri nas ta oklic tri točke za to pripravo, in sicer: 1. Dostojna darila za papeževo zlato mašo; 2. primerne stvari za Vatikansko razstavo; 3. romanje in poslanje v Rim.

Dobrotni darovi so se po deželi že večinoma pobirali; tudi škofijski odbor je prejel nekatere doneske in še prosi zanje. Za Vatikansko razstavo namenjene stvari so tudi do malega izvršene, in se bodo, ako le mogoče, tudi tukaj o priležnem času na ogled razstavile. Omeniti je še tretja točka, namreč romanje v Rim, ktero bo potrebovalo za dotičnike daljše priprave.

V to svrhu se je ustanovil na Dunaji posebni centralni odbor, kateri oskrbuje in pripravlja vse za to potovanje potrebno, ter vabi s posebnim navdušenim klicem verne po vsi Avstriji, da bi se močno vdeležili tega skupnega romanja.

Ta Dunajski centralni odbor je poslal iztis tega oklica tudi našemu škofijskemu odboru na razpolaganje, in naša vrla „Danica“ ga je razglasila v št. 37 in 38 po poglavitnem obsegu, katerega s tem objavi tudi škofijski odbor in se tako-le glasi:

Katoličani v Rim! Pod takim napisom Dunajski veliki odbor za papeževo zlato mašo budi katoličane k romanju, na božjo pot v Rim!

Tisoč osem sto let je, odkar vse krščanstvo s svetim spoštovanjem misli na tista mesta, kjer je bil Zveličar sveta rojen, koder je hodil, učil in kjer je umrl, in mnogi so od nekdanj med največimi nevarnostmi božjepotvali v tiste svete kraje, prizadevali si celo za krščanstvo jih pridobiti. Ravno tako pa se tudi ves katoliški svet skoraj že ravno toliko časa ozira z veseljem in hvaležnostjo in rad potuje v tisto mesto, v ktero je Bog posadil prečudno skalo, na ktero je zidana njegova sveta cerkev — to je:

Rimsko mesto.

Rim je mesto, sveto mesto, v katerem je sveti Peter, prvi namestnik Kristusov, četrt stoletja živel in delal, od koder je vladal mlado cerkev Kristusovo, v katerem je s sv. Pavlom vred mučeniško smrt pretrpel, in kjer ta sveta aposteljna tudi počivata.

Rim je od sv. Petra dalje središče vsega katoliškega sveta.

Rim je sveto mesto, v katerem je stotisočero mož in žen, bogoljubnih mladenčev in devic, pridobilo si palmo zmage, za ktero so svojo kri prelili, in kjer se hranijo njih sveta trupla v čudovitih podzemeljskih katakombah, kakoršnih sicer na vesoljnem svetu nikjer ni videti.

Rim je mesto božje na zemlji, v Rimu in iz Rima je milijone ljudi našlo svojega Boga in pravo vero pa tisti mir, ki ga svet ne more dati.

Iz Rima so izhajali in izhajajo poslanci svetega evangelija, kateri so vero in čednost, resnico in omiko, oliko, uglajenost nosili in še nosijo brez preneha narodom vseh peterih delov sveta.

V Rimu in iz Rima je veliko v veri slabih prejelo toliko versko moč, da so do konca svojega življenja bili potem prvi vojskovalci za resnico, junaki čednosti in žareče svitli zgledi za svoje vrstnike in za potomce.

Kteri verni katoličan bi se toraj ne razveseljeval in ne navduševal, ako se spominja vseh tistih dobrot, ki so svetu prihajale iz Rimskega mesta!

Kteri verni katoličan bi pri taci spominih ne čutil hrepenenja, da bi to po svoji lastnji edino mesto vesoljnega sveta obiskal in v njem — če tudi malo časa — muditi se mogel?

Milijoni katoličanov v teku stoletij so imeli to koprnenje in so ga tudi spolnili. Velikrat so mnogi kristijani to pot storili med največimi nevarnostmi. Cesarji in kralji so ravno tako kakor vsakdanji občani in delavei segli po popotni palici, da bi vsaj enkrat v svojem življenju molili na grobu apostoljskih prvakov, videli njega, kateremu velja beseda: „Tebi bom dal ključ nebeškega kraljestva.“

Bili so časi in prilike, da je bilo v Rimu ob

enem stotisoče romarjev. Taka prilika se ravno zda nastavlja:

V dan 31. decembra tekočega leta bode preteklo petdeset let, odkar so naš sv. oče Leon XIII., najvišji pastir vseh narodov, kot novoposvečeni mašnik imeli novo mašo.

Ves katoliški svet naj se vdeleži zlate maše najvišega mašnika na zemlji!

K temu je dana vsem priložnost s tem, da kaj darujejo za zlato mašo, ktero bodo tisti dan sv. oče opravili za vse krščanstvo. Drugi morejo napraviti kake izdelke za Vatikansko razstavo; nekteri pa tudi sami romati v Rim osebno sv. očeta počastit ter voščiti jim srečo.

Iz tega namena se 1. januarja 1888 začne romanja v Rim z vsega katoliškega sveta.

Na Dunaji je veliki odbor ustanovil poseben odsek, ki ima oskrbeti to romanje, kar se more najbolj zložno in cenó. Ta odsek že dela in bo oskrbel potrebne reči za potovanje na železnici in za stanovanja v Rimu.

„Odbor za romanje“

naznanja to-le:

1. Romanje, ki ga vravnava odbor na Dunaji, se bode vršilo meseca aprila.

2. Iz Rima so naznanili, da avstrijski romarji bodo tam sprejemani od 10. do 20. aprila 1888.

3. Popotna rida za avstrijsko romanje je ta-le: Dunaj - Amstetten, Št. Mišel, Beljak, Ponteba, Padova, Ankona (Jakin), Rim. Sprejemali se bodo romarji po vmesnih postajah, kakor so za Slovence: Beljak, Trbiž, Videm.

4. Tje gredé so prenočišča in postanki: Padova in Ankona (obiskanje Lorete in Asisa).

5. Povrnitev iz Rima je dovoljna po določeni progi: Rim - Foligno - Perugia - Florencia, Bolonja - Padova itd.

6. Odbor bo poskrbel:

a) za stanovanja v Rimu in po vmesnih postajah na poti tje, ako kdo za to naprej plača;

b) skrbel bo odbor dalje, da bodo romarji mogli ogledati si najimenitnejše kraje, svetišča itd.;

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

(Konec.)

Predragi, premili prijatelj!

Neprestano sem tukaj čakal štiri cele ure, od ene do petih popoldne. Zapomnil sem si dobro bolnike, ki so bili v kopel nesen. Zgodilo se je toraj v tem času, da so štiri osebe, kakor brž so bile v vodo potopljene, pri tej priči popolnoma ozdravele ter potem, ko so bile v kopel nesene, iz kopeli vrnile se krepke in zdrave.

Povejte mi toraj, naturalisti, kdo je to učinil? Naravne moči? Toda kje so? Niste li vodo kemično preiskali, a zdravičnih naravnih moči v njej niste našli. Čisto navadna voda je; ako toraj ta učinja taka ozdravljenja, morala bi to isto učiniti tudi vsaka druga studenčnica, ktero pijemo. Mi govorite o magnetizmu, o mezmerizmu itd., toda pokažite mi tu magnetizatorje, pristopite, preiskujte! Mi govorite o špiritih; toda ne veste, da tista cerkev,

ktera tu moli, duhove izganja? Ne bote li slednjič trdili, da so ta ozdravljenja le gola domišljija!

Naravne moči delujejo tukaj, in sicer skrite! Prav toraj. Vendar pa smem vprašati, zakaj se to naravne moči javljajo le v katoliški cerkvi? Ni že samo to veliko čudo? Glejte, tukaj je n. pr. reka, ki deli dve deželi; takraj reke nahajamo katoličane, onikraj protestante; takraj učinjajo skrite naravne moči to, kar imenujemo čudeže, onikraj pa ne učinjajo. Kaj jih toraj onikraj zadržuje, da se ne morejo javljati? Je-li morda temu kriva naravna lega ali ozračje? Prav, pritrdim vam. — Kaj pa mi bote na to odgovorili? Glejte, pred nami je dežela, letos stanujejo v njej še malikovalci, ali akatoliki, ali pa razkolniki, nič se ne godi takega, kar imenujemo čudež. A glej, za deset let se prebivalstvo dá pregovoriti ter sprejme katoliško vero; kmalu se pripeti, da se začne, kakor se godi povsod, kjer katoliška vera cvete, tudi tukaj goditi čudeži; čudeži, kakor vi trdite, učinki v naravi skritih, nepoznanih moči. A kako to? Pred desetimi leti so te moči še popolnoma v naročju narave pokopane spale, kaj jih je toraj zdaj predramilo? Se je morda vsled katoliške vere tudi naravna lega ali ozračje

spremenilo? A že to bi bilo nič manj čudežno, čeznaravno, kakor so čudeži sami. „Hic Rhodus, hic salta, naturalista!“

Ne, jaz ti bom povedal, naturalist, kaj naš čudež provzročuje. Vera, tista vera, o kateri je Kristus govoril svojim aposteljem: ... Ako imate vero ... porečete ti gori: Prestavi se od tod tje! in se bo prestavila, in nič vam ne bo nemogoče. *) Ne vidiš li tukaj, kako je ta množica prešinjena od Kristusove vere, koliko je pretrpela, koliko žrtvovala, da je semkaj prišla očitno spoznavat sv. vero?

Da, sijajna je zmaga, ktero tukaj praznuje katoliška vera. Jaz bi želel, predragi mi prijatelj, da bi tukaj ne le ti vsaj eden hip vžival dušno veselje z menoj, ampak tudi vsi tisti, katerim ni katoliška vera vedno še nič več, kakor neumna zmes vseh protislovij, izmišljena od srednjeveških mnihov, da zadržujejo priprosti narod v temi nevednosti in ga tem laglje v svoje samopridne smotre sužnijo. Tisti tudi posebno, ki nam vedno in vedno pripočajo versko potrpnost (in sicer ne govorim tukaj o dejanjski, ampak teoretični potrpnosti), češ, vsaj se ne more dokazati, kje je resnica, da je vsaka

*) Mat. XVII, 19.

- c) enako bo skrbel, da bodo romarji imeli skupno zaslišanje pri sv. očetu Leonu XIII.;
 d) tudi, da bodo imeli skupno sv. obhajilo, najbrže v veliki cerkvi sv. Petra;
 e) da se romarjem podeli duhovne milosti in potrebne dispenze;
 f) da se bode po zmožnosti vstreglo tudi drugim željam.
 7. Odboru je že na avstrijskih in laških železnicah zagotovljena za 50 odstotkov znižana cena.

Plača:

Romarji, ki se bodo poslužili posebnega vlaka, plačajo od Dunaja do Rima za tje in nazaj po sto goldinarjev a. v., ako se peljejo v prvem razredu; po 75 gld. v drugem, in po 45 gld. za tretji razred.

Kteri pristopijo v Št. Mihelu, v Beljaku, v Trbižu ali Vidmu, je cena primerno nižje postavljena. Karte veljajo za dva meseca.

To romanje je dejanje krščanske pobožnosti in skazovanje katoliške vere; toraj odbor vabi take, ki imajo pri tem verski namen.

Da se na tem potovanju ohrani potrebni red med romarji, se bodo vdeležniki morali podvreči zadnim vravnavam in pravilom, kar je očitno. Zato odbor dovoli le tistim vdeležiti se romanja, kateri se skazejo s priporočili od svojih duhovnih pastirjev, od predsedstva katoliških družb, ali pa od družih prav zanesljivih in znanih katoličanov.

S tem je odbor naznanil samo, kar se namérja; vendar pa že zdaj hoče sprejemati naprejne oglasila za vdeležanje pri romanji. Oglasila z dotičnimi vprašanji se pošiljajo ali z napisom: „An das Hoehlöbl. Comité der Rom-Pilgerfahrt“, Wien, I. Annagasse 9, — ali pa do škofijskega odbora (pri nas n. pr.: Najprejme mil. gosp. dr. Andrej Čebašek, prelat in kanonik, ali pa predsednik katoliške družbe, mil. g. prošt dr. Jarč).

Odbor Dunajski poslednjič želi, da bi Bog blagoslovil to početje in prav mnogim katoličanom podelil milost romati k groboma apostolskih poglavarjev, ter bi se potrjeni v sv. veri domu vrnili, in tudi svoje navduševali z ljubeznijo in vdanostjo do Rima in do vesoljnega očeta vsega krščanstva! To romanje naj prav mnogim bode eden najlepših in ginljivejših spominov vsega njihovega življenja.

S tem so naznanjene poglavitne točke in reči za to važno romanje, za katero se spomladi ponuja tako lepa priložnost. Zato upamo, da se ga bo tudi veliko naših vrlih rojakov iz različnih stanov in krajev radostno vdeležilo, kolikor jim pripuščajo opravi in druge okoliščine. Kolikor bo treba in mogoče, bo odbor o svojem času še bolj natanko naznanil. Vljudno pa prosí podpisani odbor, da bi se dotični romarji do časa, vsaj do novega leta oglasili, da se bo moglo število vsaj primeroma naznaniti centralnemu odboru in še drugo potrebno ukreniti in naznaniti.

V Ljubljani, 23. septembra 1887.

Za škofijski odbor:

Predsednika namestnik.

vera enako dobra, ne obsojajmo drugih itd. Le tu pogledite, ter berite spričevalo, katero daje Bog resnici; prinesite mi enako spričevalo od drugovernikov, in verjel vam bom.

Kako mogočna si, katoliška vera! O tem sem se tako očitno prepričal, da, ko bi ne imel nobenega družega dokaza za katoliško vero, zadostoval bi mi popolnoma naslednji prizor. Bilo je okoli štirih. Celo množico, klečečo pred kopeljo, spreletel je neki čut posebne pobožnosti in gorečnosti. Zdelo se je, kakor da je priveel božji duh iz nebes, kateri, da govorim v zmislu sv. evangelija, pihlja kjer hoče in kedar hoče. Množica, pozvana od duhovnika, ki je sedaj vodil svete vaje, vrže se na kolena in neprestano kliče Marijo, zdravje bolnikov. Koliko vzdihljejev je spuhlo proti nebu, koliko solz se prelilo! Zdelo se je, da se hoče nebo v naskoku siloma vzeti. Nikdar še nisem bil priča tako sijajne, tako žive izjave katoliškega čustva. In glej, nebo je odgovorilo, sijajno odgovorilo. Pri tej priči zapustite dve bolnici kopel, popolnoma ozdravljeni. Navdušenje o tem prizoru je bilo nepopisljivo. Zjokali smo se vsi, kakor otroci. Vse se vdere za ozdravljenkama proti jami zahvalit se Mariji. Množica zapoje „Magnificat“, ki se mogočno razlega daleč

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. septembra.

Notranje dežele.

Grof Kalnoky odpeljal se bo v soboto v Budimpešto, da bo tam poročal o izidu posvetovanj s knezom Bismarckom v Friedrichsrhu. Vdeležil se bode ob enem posvetovanj o skupnem proračunu.

V poljskih poslaniških krogih vlada trdno prepričanje, da državni zbor ne bo sklican pred dnem 12. oktobra. „Presse“ pa vé zopet iz zanesljivega vira, da se bo pričel dné 11. oktobra.

V Olomuci na Moravskem ustanovilo je nemško mestno zastopstvo vendar letos češko ljudsko šolo. Dolgo se je branilo, zavlačevalo to zadevo na vse mogoče načine, slednjič pa jih je primorala postava. Nemei čutijo tudi v tem mestu, da je njihovega samovladanja konec blizu; zapustiti pa hočejo oporoko, ki jim ni baš na čast in ki prav očitno označuje, da jim ni nobeno sredstvo preslabo, ako hočejo doseči svoje ponemčevalne namene. Odkazali so češki šoli prostore ravno nasproti svoji nemški šoli, in dné 13. do 15. t. m. postavila se je cela vrsta mestnih redarjev od hišnih šolskih vrat do ravnateljske sobe, ki so s pomočjo in v prijateljski zvezi z nemškimi hujskaci po možnosti nadlegovali češke stariše. Ako se je mati s svojim češkim otrokom z velikim trudom prerila skozi to policijsko in nepolicijsko drupal ter stopila v ravnateljevo sobo, zagledala je poleg ravnatelja še tri mestne očete, in tukaj pričela se je še le prava muka za-njo. Imeti je morala krstni list, ako je to listino preskrbela, zahtevali so domovinski list, potem zopet oglasnico, in ako si je s solzami to izprosila na magistratu od odurnih nemških uradnikov, potem ni bil podpisan na njej hišni gospodar. Do osemkrat so morale tekati uboge matere s svojimi preplašenimi otroci sem ter tje; vstrajnosti železne jim je bilo treba, da so spravile otroke svoje v češko šolo, in če jej je pošla potrpežljivost, pokazali so jej vrata v nasprotno nemško šolo, kjer se je vršilo vpisovanje brez zaprek. Terorizem olikanih in probujenih Nemcev je bil tolik, da je dva Čeha brez povoda pred šolo zgrabila policija ter ju vlekla na magistrat, kjer se je seveda pokazala njuna nedolžnost. Po tem sramotnem činu smela sta še le svoja otroke vpisati v češko šolo. Taki so Nemei, ki vedno predbacivajo drugim narodom, da so ti krivi, ako še ni ponehal narodnostni boj v Avstriji.

Vsi ogerski listi brez izjeme so edini v tem, da ministerski predsednik Tisza ni povedal nič novega svojim volilem v Velikem Varadinu. Leto za letom iste fraze, Tisza vedno prorokuje zlato bodočnost, volilci so vedno navdušeni, ko poslušajo lepe njegove besede, edin madež pa kazi to divno politično sliko, da se prorokovanja nočejo vresničiti.

Vnanje države.

Srbski finančni minister Vučić je zelo vstrajen v zadevi Vukašina Petrovića. Zoper razsodbo vložil je ugovor ter dokazal z nekim drugim enakim slučajem, da kasacijski dvor niti ni pristojen razsojevati o tem vprašanji, marveč le skupščina. Kasacijski dvor pritrdil je temu v svoji dotični seji. Stvar je toraj še nedognana. — Kralj Milan odpotoval bo na Dunaj ter tam počakal toliko časa, da bodo volitve v skupščino končane. Svoje bivanje na Dunaji porabil bo neki v to, da vravná svoje razmere s kraljico Natalijo.

Bolgarski vladni krogi so prepričani, da bo izid volitev v sobranje močno vplival na velesile, kako bodo v bodoče postopale. Zató je pa vlada obrnila tudi vso svojo pozornost na volitve in de-

okoli jame. Zdelo se je, da se je nebo samo ponižalo do masabijelske skale, skrivnostna, nepopisljiva moč je navzoče elektrizovala. Želel sem, ko bi bilo mogoče, za sveto rimsko-katoliško vero na mestu stokrat kri preliti.

Kasneje se nisem več vrnil pred kopel gledat. Vsaj imel sem dovolj. Tri dni se je vršilo zdravljenje bolnikov; govorilo se je tretji dan že o 20 ali 30 spričanih večih čudežih, brez drugih manjših, nespričanih. Nečesa se še spominjam. Neki mož, ki je prvi dan pred kopel prinesen bil na postelji, tako slab, da se že ganiti ni mogel in ki se mi je med vsemi najrevniši zdel, je tretji dan že toliko okreval, da sem ga videl hoditi, akoravno so ga morali še malo pridržavati.

Živi toraj med nami, o sv. vera, in razevitaj se. Naj se ti vkloni ošabnost človeška; naj v tebi um išče nezmotljive voditeljice po razburjenem morji človeških zmot, naj se v tebi spočije po dvomu zbežan duh človekov. Ti pa, brez madeža Spočeta, v kateri naročji so se dopolnile skrivnosti naše sv. vere, sveti nam vedno pred očmi!

Ves Tvoj

Samotar.

luje z vsemi dovoljenimi sredstvi. Stojanov pregovarja z vso svojo zgovornostjo volilce, naj podpirajo sedanjo vlado. Poluradna „Svoboda“ pa celó tirja od vlade, naj izžene iz dežele „vse izdajice, ki potujejo po Bolgariji in hujskajo narod zoper vlado, češ, Bolgarija ni zavetišče postopačem“. Taka vladna sredstva, ki imenuje vse protivladne možé izdajice, niso niti pametna, niti pravična. Res, da je bil Radoslavov v velikem sobranji zoper izvolitev Koburžana, to pa še nikakor ne opravičuje vlade, da imenuje politične nasprotnike v svojih listih „izdajice“. S takim ostudnim psovanjem provzročila je vlada nevoljo tudi v zmernih krogih, ki niso proti njej, razburjenost in srd pa v nasprotnem taboru. Radoslavov priljubljen je splošno kot neomadeževan rodoljub, ki je v najhujši dobi, ko ni imela Bolgarija svojega kneza, složno z drugimi veljaki deloval plodonosno za neodvisnost in prostost svoje domovine.

Razni ruski listi so v tem složni, da je Koburžan odločen nasprotnik Rusije. „Mosk. Vjed.“ pravi, da se krog bolgarskega vsiljenca ni zbralo koalicijsko, marveč protirusko ministerstvo. „Ruski Kurjer“ trdi, da zmešnjav v Bolgariji niso toliko zakrivil tamošnji začasni vladarji, nego prečudno postopanje evropskih velesil, ki morajo vendar vedeti, da njihova malomarnost ne more roditi dobrega sadu. Tudi naloga „spravljivega“ duha, katero je prevzel Bismarek, ne bo imela vspeha, kajti konečno bila je edino le Rusija zvesta pogodbam, druge države pa so le gledale na svoje koristi.

V Franciji pričelo je javno delovati nasproti rodoljubni ligi društvo, ki se imenuje protirodoljubna liga. Zborovala je minulo nedeljo v Parizu ter privabila do 2000 ljudi. Razni govori so se čuli, a napadali so vsi enoglasno vlado. „Mi nočemo vojske z Nemčijo, ker edini naš sovražnik je kapital. Vlada uči naše otroke, da ni življenja onstran groba, podkopava pri njih vsako vero, pri tem jih sili, naj molijo pred narodnim malikom.“ Društveniki te lige so anarhisti najhujše vrste, vendar pa pravi „Univers“ koncem svojega poročila o zborovanji, da imajo ti najnovejši revolucionarji eno prednost pred ostalimi, ker namreč logično mislijo vsaj v verskem oziru.

„Morning Post“ piše, da se glasi neki predlog gledé Samoa-vprašanja takó, da bi Anglija dobila otok Sawaii, Nemčija otok Upolu, Amerika pa otok Tutuilo. List meni, da bi Washingtonska konferenca ne bila pametna, ko bi bila s tem zadovoljna, kajti Upolu je najplodovitejši otok in ima najboljšo luke. Na zadnjem otoku je nemška postaja za premog Apia, katero imenujejo Berolinski listi ponosno: „Zavetje nemštva v Južnem okeanu.“ „Morn. P.“ svetuje, naj ustanové domače vlade s svetovalci vseh treh držav. Nemčija pa bo temu najbrže ugovarjala v svoji samopašnosti.

Turčija je neki sklenila, da bo odposlala svojega glavnega namestnika v Sofijo, ki naj bi deloval na to, da zadobi Berolinski dogovor zopet svojo veljavo. Gledé osebe se je menda že sporazumela z Rusijo. Ta predlog naznanila je Turčija Avstriji, Angliji in Italiji v potrditev, ter trdno upa, da ostale velesile ne bodo oporekale temu predlogu. Ako bodo te tri vlade s tem zadovoljne, potem je vendar upati, da je blizu konec bolgarskih homatij.

Akoravno je proglasila angleška vlada irsko narodno ligo kot državni nevarno, vendar se vsled tega njen vpliv ni zmanjšal, marveč postaja od dné do dné mogočnejši. Shodi vrše se na vseh krajih, in sklepajo se razne resolucije, ki dokazujejo, kako malo se briga narod za ljuto vladno postopanje. Ena teh resolucij obsoja „nečloveške umore v Michelstownu, ktere so učinili privilegovani vladni in Balfourtovi morilci“. — Preiskava v Michelstowski zadevi nadaljevala se je v nedeljo. Tu je izpovedal sotrudnik necega parnelovskega lista pod prisego, da je policija prva pričela poboj in da bi se bilo zborovanje mirno vršilo, ko bi se ne bila policija tako brezozirno vmešavala. Temu nasproti pa trdijo redarji, da so bili v smrtni nevarnosti ter so rabili le orožje, ker so si branili svoje življenje.

„Reuterjevo izvestje“ poroča iz Afganistana: Dne 7. septembra bil je hud boj med vstaši in emirovimi vojniki pri Mukuru, na poti od Kandahara v Ghazin. Vstašnega vodjo Jalandra-kana so vjeli.

V Novem Yorku imeli so anarhisti veliko zborovanje proti usmrtnitvi sedmorice pajdašev v Chicago. Zloglasni Most pozval je delavce, naj se oborožé, češ, vsaka kapljica obsojenih prijateljev zahteva smrt enega človeka. Drugi govorniki spodbujali so celó k boju zoper kapitaliste.

Izvirni dopisi.

Z Vinice, 19. sept. Kakor je že znano, birmovali so naš mil. gospod knezo-škof sedaj v Kočevski in Metliški dekaniji po nekterih župnijah. Tudi za našo župnijo bil je 16. t. m. prazničen dan, kajti v svoji sredi imeli smo mil. višjega pastirja. Niso bile pri nas Bog zna kake olepšave hiš in voličastni slavoloki, a to kar je bilo, prišlo je iz sreča do ljubljenege vladike. 15. t. m. napoté se čast. g.

župnik Jurij König v spremstvu župana Petra Maliča, podžupana Petra Balkovca in cerkvenih klučarjev do farne in občinske meje. Spremljala sta navedene tudi č. g. župnik Črnobrat iz Senjske biskupije in č. g. dr. Volavič iz Zagrebačke nadbiskupije (poslednji dovršil je letos bogoslovne vede v kolegiji „Germanico-Hungaricum“ v Rimu). Ko se višji pastir v spremstvu č. g. dekana A. Aleša meji fare in občine približajo, stopijo iz voza, kjer se jim gospodje predstavijo in jih dostojno pozdravijo.

Okolu 7. ure zvečer pripeljejo se višji pastir do zbrane šolske mladine, ki je željno pričakovala delilca sv. birne s svojim učiteljstvom. G. knezo-škof tudi tukaj iz voza stopijo in sprejmejo naslednji pozdrav učénke Maličeve, hčerke županove:

Premilostljivi gospod knezo-škof!

Pozdrav nedolžnih sre sprejmite,
Od šolske mladine zbrane tu;
Z milostno roko nas blagoslovite
V čast večno trojnemu Bogu.
Iz stolice Ljubljane bele,
Prihíteli prvikat ste med nas:
Sprejmite šopek Kranjice bele,
Naše nedolžnosti je kras.

Vladika blagoslové klečečo šolsko mladino, ter se na ganljivem sprejemu učiteljem zahvalijo.

Od tû naprej šli so vozovi korakoma skozi vas Drenovec, kjer jih na konci vasi sprejme okoli 40 mož in mladenčev z lučicami. V razsvetljeni farni cerkvi bil je blagoslov z Najsvetejšim, a potem se zopet vse uvrsti v pare in spremlja med slovesnim zvonjenjem in pokanjem iz možnarjev proti župnijski hiši. Nekatere hiše, posebno pa farovž in šola, so bile krasno razsvetljene, ter vihrale raz oken zastave.

Ob 9. uri napravil je tukajšnji učitelj g. Jožef Reich umetalni ogenj, katerega so višji pastir raz okno ogledovali.

Drugi dan po sv. maši so višji pastir v govoru gorko priporočali ljudem obiskovanje krščanskega nauka; naj se varujejo kletvine in spolnujejo četrto zapoved božjo.

Po govoru vršilo se je birmovanje. Vseh birmancev je bilo 466, iz Viniške, Vrhovske, Preloške in Adlešičke fare naše škofije in Bosiljevačke in Priliške fare Zagrebačke nadškofije.

Pri obedu se je zahvalil v imenu cele fare milostnemu gospodu knezo-škofu č. g. župnik Jurij König, za tem je napil v imenu Senjske biskupije č. g. župnik Črnobrat, v imenu Zagrebačke nadškofije č. g. župnik Kanjuh; nadučitelj g. Trošt zahvalil se je v imenu učiteljstva in šolske mladine, a čast. g. dr. Volavič napil je v imenu kolegija „Germanico-Hungaricum“. Gospod knezo-škof so vsem napitnicam in govorom z gladko besedo odgovarjali.

Poklonil se je vladiki tudi gospod M. Kamenšek, oskrbnik nemškega vitešk. reda iz Metlike. Pred odhodom zbrali smo se še enkrat v cerkvi, kjer se je zapela zahvalna pesem in mil. višji pastir so se poslovili od nas proti Dragatušu, kamor so jih spremili domači č. g. župnik, č. g. dr. Volavič, nadučitelj g. Trošt in učitelj g. Reich.

Ksaverij.

Iz Vipave, 20. sept. (Vinska letina.) Sklenil je odbor kmetijske podružnice Vipavske v seji dné 19. aprila t. l., sporočati vsako leto v domačem časopisji o vinskem pridelku v okraji Vipavskem, da, kolikor mogoče, pospešuje vinsko trgovino in tako koristi tukajšnjim prodajalcem in zunanjim vinskim trgovcem. Spolnoveja ta svoj ukrep sporoča vestno in povsem nepristransko o letošnji vinski letini, kakor sledi:

Trgatev se bode pričela 26. t. m.; letina bo sredno dobra; a vino bo izvrstno, bližalo se bode onemu od leta 1834. Sodeč po kupčiji z grozdem, se bode kupčija sukala od 9 do 12 goldinarjev za hektoliter.

Žalibog, da so naši sosedje onstran Nanosa za Vipavsko nekda j ako čislano vino skoraj popolnoma okus zgubili. Kaj je li temu krivo? Marsikaj, največ pa slabejši in pičli pridelki zadnjih 11 let. In iz te naše nezgode so se pretkani židovski agentje iz Ogerske in Hrvatske jako okoristiti znali, to pa na škodo producentov in konsumentov; preplavili so s svojo jako ceno brozgo malo ne celo Kranjsko.

Dragi rojaki! vsi zdravi elementi narodne ekonomije začeli so odrivati od sebe raznovrstne židovske špekulacije in sleparije, ktere gonobé ljudsko blagostanje. Na odpor rojaki, da se židovstvo ne oklene osrčja narodovega imetja! Svoji k svojim! Pošteno si roke podajmo! Mi po Vaša goveda in druge potrebščine, a Vi, dragi sosedje, po našo dobro, zdravo in pošteno vinsko kapljico!

Slednjič še en svét in ena prošnja. Kdor želí dobrega vina po primerni ceni, naj pride sam k nam v Vipavo in naj se ne zanaša preveč na prevozače in prekupce, ako jih kot zanesljive ne pozná. Jako hvaležni bomo, ako veljavnejši možje v svojih krogih vinske trgovce na predstoječo izjavo blagovoljno opozoré.

Odbor kmetijske podružnice Vipavske.
Matija Erjavec, predsednik.

Iz Trsta, 20. sept. (Zabava Angležev in njih odhod.) V petek popoldne so se peljali angleški visoki gostje v Lipico, da si ogledajo cesarsko kobilarno; zaradi tega njim na čast prirejenega koncerta niso mogli obiskati, zato je tudi marsikteri šel nejevoljen domú, ker je mislil, da mu bode vsaj sedaj mogoče videti tuje goste; drugih vojakov angleških je pač bilo tudi mnogo prisotnih, pa te je že vsakdo videl. Koncert se je dobro obnesel v vsakem oziru, tudi v financielnem.

V soboto zjutraj ob polu deseti uri se jih je odpeljalo precejšnje število s posebnim vlakom v Postojino, bilo jih je nad sto. — Na kolodvoru je zastopnik ces. namestnika, Rinaldini, predstavil vojvodi in vojvodinji železničnega prometa nadzornika Thomas-a. — Nazaj v Trst vrnili so se zvečer okoli 6. ure, potem so se podali v gledišče „Fenice“, ktero je bilo njim na čast okrašeno zunaj in znotraj. — Zadovoljni so menda bili jako s predstavo.

V nedeljo zjutraj pa se je peljala vojvodinja s svojim spremstvom v Oglej, kamor jo je spremljal tudi svetovalec Rinaldini in do postaje Ronchi železnični nadzornik Thomas, do koder je on vodil vlak. V Ronchi je vodstvo prevzel okrajni glavar Gradiškanski, in od tam so se dalje peljali v kočijah proti Oglej-u. Tam so goste sprejeli župan in konservator osrednje komisije za umetnost in zgodovinske spomenike, prof. Majonice, kteri je visokim gostom tudi najprej razkazal muzej starinskih, tam izkopanih reči, in jim tudi raztolmačil, kar je bilo zanimivega. Potem so šli si ogledat baziliko, kjer jih je sprejel nadžupnik Veliseig in jim tudi razkazoval razne cerkvene znamenitosti. — Po obedu, med katerim je igrala godba, so se peljali z vozmi v Devin, kjer jih je sprejela kneginja Hohenlohe in njena obitelj. Po razgledu grajskih znamenitosti so se odpeljali z vladnim parnikom „Pelagosa“ nazaj proti Trstu.

Med tem časom so nekteri prijatelji in znanci angleškega podkonzula na prijazno povabilo poveljnikov ladij „Aleksandra“ in „Colossus“ šli si ogledat ta dva velikana. „Colossus“ je velikan z dvema oklepnama stolpoma; jeden je na desni, drugi na levi strani ladijske osi. Vsak stolp ima skrita za svojim 18 palcev debelim oklepom dva topova po 45 ton težka, koja potrebujeata za vsak strel samo smodnika okoli 500 funtov. Stolp za poveljnika je obdan tudi z jeklenim 18 palcev debelim oklepom; za temi stenami skrit more poveljnik voditi ladijo, povelja dajati voditelju stroja ali mašinistu, obračati stolpe in velike topove, in če treba tudi sprožiti. Vse to pa avtomatičnim potom. Brod ima tudi torpede in torpedijske ladjice. Na zadnjem delu ladije sta dva topova po 6 ton težka, svetla kakor steklo; tudi je še več manjših mitraljez. Vse pa, karkoli je od jekla ali železa ali druge kovine, sveti se kakor najčistejše ogledalo.

Drugi velikan, „Aleksandra“, čeravno ni napravljen s stolpi, pa ima vendar topove po 18 in 25 ton; tudi so na krovu poljski topovi in razne mitraljeze. Tukaj je dvorana za kadete; tukaj ne manjka nobene stvari, še harmonij imaja. Sploh pa se opazi tukaj precej eleganca in krasota prostora, kteri morajo služiti poveljniku brodovja. Na zadnjem delu ladije je stan njegov, in da ne manjka ničesa, lahko se skozi vrata stopi kakor na kak balkon, na katerem so mnoge krasne eksotične in druge rastline, tako, da bi skoraj človek mislil, da je na maji, ko bi spodaj pod seboj ne čul šumenja in ne videl zelenih valov. Najbolj proti zahodu zakoten je bil „Polyphamus“, nekako rujavo-sivkasto pobarvan. Vidi se prav malo iz vode — dimnik in še nekoliko drugih priprav s samo jednim majhnim jamborom je nad vodo — krov njegov je komaj meter visoko nad morjem — drugo je pa pod vodo, toraj celo telo, in ravno tam, do kamor voda sega, začne se njegov trebuh pod vodo širiti, kar je možno še pri vrhu videti.

Mnogo več bi še bilo popisati pri vseh teh morskih velikanih, pa treba bi bilo za to večakovega peresa. — Kdor je imel čas, da je mogel iti pogledat, je marsikaj zanimivega videl, kar morebiti

prej še nikoli ne, zato je bilo pa tudi vedno mnogo radovednežev na „Colossus“-u in „Aleksandri“.

Včera j ob 11. uri so se šli poslovit na parnik „Surprise“ predstojniki civilnih, vojaških in pomorskih oblastij in tudi mestni župan. Pa kmalu so se vrnili od tam. Ob 12. uri pa je odšel parnik „Surprise“ z kraljevimi gosti proti Poreču, kjer mislijo ogledati znamenito stolno cerkev, potem pa počakati družega brodovja, odšlega včera j zvečer ob 6. uri iz naše luke proti Pulji, kamor so dospeli danes zjutraj okoli 6. ure. Lepo mogočno so se zibali velikani na morskih valovih in daleč doli na morji že so se svetile njih svetilnice nazaj na mesto. — Tako nas je zapustilo brodovje, ktero je prišlo prijateljsko pozdravit veliko trgovsko mesto ob Jadranskem morji. Nekteri delajo prav sedaj še-le komentar k vsemu temu, nekteri razlagajo sprejem Angležev tako, drugi zopet drugače.

Letno poročilo dijaške kuhinje v Ptuiju v samostanu čast. gg. oo. minoritov za šolsko leto 1886/87.

(Dalje in konec.)

Viktualije so darovali in sicer je nabral čast. gosp. Sattler J. po Velikonedeljski župniji: 17 vag krompirja. 8½ vag zmesi in 2½ vag ajde; č. g. Kolednik Jakob, župnik v Hajdinu, je daroval 9 kg. slanine in 4 kg. masla, kar se je cenilo in zaračunilo po tržni ceni za 33 gld.

Vkupni dohodki znašajo toraj:

a) v denarjih	984 gld. 23 kr.
b) viktualije	33 „ — „
vkup	1017 gld. 23 kr.

Nastopni mesečni izkazi kažejo število kosile s stroški, kosilce po 15 kr.

I. Od 20.—30. sept. 1886	152 kosile	22 gl. 80 kr.
II. „ 1.—31. okt. „	490 „	73 „ 50 „
III. „ 1.—30. nov. „	513 „	76 „ 95 „
IV. „ 1.—31. dec. „	418 „	62 „ 70 „
V. „ 1.—31. jan. 1887	566 „	84 „ 90 „
VI. „ 1.—28. febr. „	462 „	69 „ 30 „
VII. „ 1.—31. mar. „	548 „	82 „ 20 „
VIII. „ 1.—30. apr. „	419 „	62 „ 85 „
IX. „ 1.—31. maj. „	522 „	78 „ 30 „
X. „ 1.—30. jun. „	548 „	82 „ 20 „
XI. „ 1.—15. jul. „	268 „	39 „ 75 „

vkup stroškov 4906 kosila 735 gl. 45 kr.

k temu nagrada kuharici in dekli 30 „ — „

vkupni stroški 765 gl. 45 kr.

Denarno stanje je toraj:

vkupni dohodki	1017 gld. 23 kr.
vkupni stroški	765 „ 45 „
prebitek	251 gld. 78 kr.

ki se porabi v šolskem letu 1887/8.

Smo li dosegli prvo leto svoj namen?

Skozi vse šolsko leto, začeniš z 20. sept. 1886 do 15. julija 1887, je dobivalo vsak dan hrano 16—22 dijakov, izmed katerih je prejelo z ozirom na napredek koncem šolskega leta odliko 7. dijakov, prav dobro spričevalo 6, ostali pa dobro.

Dijaki oziroma stariši naj blagovolé nastopna vodila naše dijaške kuhinje blagohotno na znanje vzeti:

Le zelo siromašni in nadarjeni dijaki se na hrano sprejemajo. Siromašnost je dokazati z ubožnim listom.

Dijaki, ki so lani dobivali hrano, dobé jo tudi letos, dokler se pridno učé in spodobno zadržé.

Na učence ljudskih šol se ne ozira.

Dijaki, vstopivši v prvo latinsko šolo, dobé sto-prav hrano na podlagi izida prve konference; iz drugih zavodov došli na podlagi dotičnega dobrega spričevala in ubožnega lista.

Dobi podpiran dijak pri kteri-koli mesečni konferenci nepovoljen red oziroma naznanilo, odpové se mu hrana takoj tako dolgo, dokler se ne poboljša.

Naša dijaška kuhinja ni društvo, nego nekaka prostovoljna zaveza blagih rodoljubov, stoječa in opirajoča se na blaga slovenska srca in radodarne roke; tudi ne mislimo v ta namen nobenega društva osnovati, ker smo uverjeni, da nam suboparni paragrafi nič ne pomagajo, ako nam blagi podporniki svojo moč odrečejo. Pač pa se bode naše človekoljubno podjetje razvijalo in razcvitalo, ako se oklenemo s plamtečo domovinsko ljubeznijo zlatih besedi:

„Imaš li, brate, mnogo od nebes,
Od bratov ne obračaj mi očesa!“

Prošnje za hrano, bodisi ustne ali pismene, naj se obračajo na predsednika nadziralnemu odboru: gosp. prof. L. Kunstek-a.

Vsi milodari v denarjih in viktualijah naj se pošiljajo oz. izročajo č. g. o. Ben. Hrtiš-u, gvardijanu in župniku na Ptujem.

Končujoč to prvoletno poročilo izrekamo svojo najprisrčnejšo domoljubno zahvalo vsem blagim podpornikom, ki so s svojimi zdatnimi doneski pripomogli v resnici do tako sijajnega uspeha, vsem vnetim in trudoljubnim nabirateljem milodarov, zlasti gospodom: Kovačiču Jak. v Ljutomeru, g. Vrtniku Iv. v Ormoži, g. dr. Geršaku Iv. v Ormoži, č. g. Sattlerju Iv. pri sv. Barbari v Hal., č. g. dr. Muršecu Jos. v Gradci, g. prof. Žitku Jos. v Ljubnem, č. g. Lendovšku M. v Makolah in č. g. Mundi Jan. v Mariboru in vsem prijateljem naše kuhinje, ki so nas na katerikoli način podpirali, z gorko domoljubno prošnjo, da bi nam še v prihodnje zvesti ostali ter se ob raznih prilikah naših siromašnih dijakov spominjati blagovolili. Bodi vsem čast in srčna hvala!

„Bog živi vse na tem in onem sveti,
Ki so za narod svoj v resnici vneti!“

Domače novice.

(Presvetli cesar) je daroval za šolo pri sv. Janži na Peči 300 gld.

(Bogoslovske šole) v Ljubljani se po odločbi premil. gosp. knezo-škofa pričnó 1. oktobra; t. j. 1. in 2. oktobra je vstop in zapisovanje, 3. oktobra pa začetek javnemu predavanju.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Janez Kunc, mestni vikar na Ptui, dobil je župnijo sv. Jurja na Ščavnici.

(Missa pro Defunctis) za sop. alt, tenor in bas postavil in založil Fr. Miglič, organist na Igu; delo I. cena 40 kr. Čisti dohodek je namenjen sv. Detinstvu. Dobiva se v „Katoliški bukvarni“ in pri g. založniku na Igu.

(„Die vaticanische Ausstellung in Wort und Bild.“) Pod tem naslovom pričnó v kratkem izhajati krasno delo v 40 snopičih. Tiskarna sv. Norberta na Dunaji je namreč dobila pooblastilo od odbora za razstavo v Vatikanu, da izda nemšk prevod v Rimu izhajajoče „L'esposizione vaticana illustrata“. Celo delo bo stalo 8 gl., posamezni snopiči à 30 kr. Vsa papeževa slavnost zadevajoča poročila vsprejemala se bodo brezplačno. Snopiči na ogled dobivali se bodo v vseh knjigarnah. Delo smemo priporočati vsem, posebno pa umetnikom in prijateljem umetnosti.

(Iz deželnega šolskega sveta.) Dvorazrednica na Jesenicah se bo razširila v trirazrednico. — Vstanovili se bde jednorazrednici v Požnikovem in na Dobravi pri Zaspu. — Učitelj Ivan Janežič imenovan je nadučiteljem, učiteljica M. Šerc dobila je stalno službo v Dobu in Kristina Demšar četrto učiteljsko službo v Šmartnem pri Litiji. Tretjo učiteljsko službo v Št. Vidu pri Zatičini je dobil Konrad Črnalogar, službo učiteljice na dekliški šoli v Kamniku Avgusta Klančar, drugo učiteljsko službo v Žireh Franc Schmidt, ono v Št. Juriji pri Izlakah Ivan Likar, v Šmihelu pri Žužemberku Josip Perko, podučiteljsko službo na mestni dekliški šoli v Ljubljani Marija Zupan, in podučiteljsko službo na mestni nemški dekliški šoli Ema Raunacher.

(Gradjenje delavskih hiš) pri Beži-gradu vrlo napreduje; spravili bodo še letos dve pod streho. Skrajni čas je bil, da se je storilo kaj za delavca, ker pomanjkanje cenih stanovanj je res veliko.

(Kupčija z ribami) bila je danes prav živahna. Iz Ljubljani bilo je rib poln voz. Na prodaj bili so tudi jako lepi raki, komad po 20 kr. Nekaj postrvi pa je tržna policija konfiskovala.

(Tatú prijeli) so stražniki, ko je prodajal pri tukajšnjem starinarji „kamižolo“, ktero je vkradel županovemu hlapcu na Viči, ko je tam kosil kot dninar. V zvezi z njim bila sta tudi dva druga postopača, katerim pa niso mogli ničesa dokazati; samoten sedi sedaj tat na Žabjaku ter zavida svoja pajdaša za zlato prostost.

(Razpisana) je druga učiteljska služba na dvorazrednici na Studenici, plače 400 gld. in stanovanje; prošnje do 1. oktobra c. kr. okrajnemu šolskemu svetu na Krškem.

(Iz Leskovca) se nam poroča: 20. septembra zvečer ob 7. uri se je ploha razlila po naši dolini, ob enem je pa tudi strela treščila v zvonik v Krški vasi, kateri je zgorel; tudi se je jeden zvon raztopil. Treščilo je v jedno hišo v Skopicah ter ljudi omamilo. Dež je bil dobrodejen, ali hladno je postalo.

(„Handbuch für Stadt- und Landes-Verkehrssteuer-Ueberwachungs-Organ.“) Pod tem naslovom je spisal in založil tukajšnji užiteniski uradnik g. Ignacij Stupica praktično kujižico za dacarje. V knjigi so opisane vse pravice in dolžnosti dacarjev in strank, zato bo dobro došla dacarjem in vsem onim, ki imajo opraviti z užitnino kot: krčmarjem, mesarjem in trgovecem, ki tržijo z užitninskim blagom. Knjiga je pisana v nemškem jeziku, na konci pa je pridejanih tudi nekaj slovenskih obrazcev; dobiva se pri pisatelji in založniku na M. Terezije cesti št. 10 Ljubljani in stoji v platno vezana 1 gld. 50 kr.

(Mariborskega mesta hranilnica) obstoji že od l. 1862 in se je zelo odebelila z denarji slovenskih kmetov; vendar je sedaj odločila 5000 gl. za nemški „Schulverein“, da se ponemčjujejo slov. otroci — comme chez nous.

(Istra se probuja.) Pri občinskih volitvah v Vrbniku dné 20. in 21. t. m. so bili jednoglasno izvoljeni hrvatski kandidati. Prejšnji paše nadejali so se zmage. Ko pa vidijo, da ostanejo v manjšini, ne pridejo glasovat. Upamo, da so zadužič skušali begati ljudi. — V Motovunu so se 19. t. m. pričele občinske volitve, ki bodo trajale pet dni. Dnó 19. in 20. volil je tretji razred in si izbral narodne kandidate. Živel! zavedni volilci!

Telegrami.

Kóloš, 23. septembra. Včeraj je prišel sémkaj ob 5. uri popoldne cesar. Navdušeno sprejet. Zvečer bilo je mesto razsvetljeno, vsa pevska društva napravila so sere-nado pred cesarjevim stanovanjem. Cesar mudil se je več minut na balkonu, narod pa ga je živahno pozdravljajl.

Dunaj, 23. septembra. Kakor je „Presse“ poizvedela, namerava naučna uprava razširiti obrtno šolstvo na Kranjskem, kjer je bila do sedaj le jedna državna strokovna šola za čipkarstvo v Idriji. Najprej ustanovila se bode v Ljubljani strokovna šola za mizarstvo, rezbarstvo, strugarstvo ter druge obrti z lesom, in konečno za košarstvo. Vršč se že obravnave o prispevkih, ki bi jih morali donašati krajni faktorji za te strokovne šole, kot: šolski prostori, kurjava, svečava itd. Dalje pričele se bodo priprave za povzdigo domače industrije v Ribnici, kjer se večinoma pečajo z izdelovanjem rešet, lesenih lopat in žlic itd. Tje hočejo poslati za nekaj časa enega ali dva popotna učitelja, da bodeta poučevala v dotičnih strokah, in ob enem tamošnjim mladim ljudem z ustanovami omogočiti obiskovanje obljubljenih strokovnih šol v Ljubljani. (Ali je to povračilo za Kranjsko gimnazijo? Vr.)

London, 22. septembra. Kakor se poroča iz Kajire, bližata se dva močna absinska vojaška oddelka, kojih enemu so poveljniki evropski častniki, Italijanom v Masavi. Njeguš prosil je Rusijo pomoči proti Italijanom.

London, 22. septembra. Ejuba kana vjeli so neki pri Kajnu v Perziji.

Carjigrad, 22. septembra, Turška vlada je poslala noto v Petrograd, da z nova prične dogovore z Rusijo ter doseže tako sporazumenje o bolgarskem vprašanji, kojemu bi mogle pritrčiti vse ostale velesile.

Poslano *)

Slavno vredništvo je spoštljivo naprošeno, da blagovoli sprejeti sledečo izjavo kot popravno dopisov v cenjeni „Soči“ in „Edinosti“, v katerih sem bil nezasluženo napaden. Jaz in moj svak Skert imava dve prodajalnici papirja, knjig i. t. d., ena je v semeniški ulici, druga pa na Travniku. V prevej vodim jaz vsa opravila, v drugej je pa družnik, moj devetnajstletni svak; ta je pod vodstvom nekega iz-

*) Za vsebino pod tem naslovom vredništvo ne prevzame nikake odgovornosti.

urjenega knjigarja s Koroškega. Ne prvi, ne drugi pa ne poznata še narodnih razmer na Goriškem.

Dnó 2. t. m. dobi moj svak Skert naročilo od vodstva laške šole v Podgori, naj dpošlje nekatere šolske rekvizite, ki so potrebni pri ustanovitvi nove šole. Moj mladi svak, ne sluteč nikakoršnih intrig svojih trgovinskih nasprotnikov in ne poznajoč narodno-političnega pomena one šole, doposlal je poleg kupljenih tudi v dar nekaj raznih šolskih rekvizit. To priložnost je nek tekmovalce, katerega štejejo Slovenci med svoje nasprotnike, hlastno pograbil in pretiral, da bi me očrnil pri Slovencih. Kakor sem bil prej vedno napadan od laške strani zaradi slovenskega napisa nad svojo prodajalnico in zaradi tega, ker sem bil vsaki narodnosti enako pravičen, ker sem imel na prodaj ter na razgled razna slovenska dela in sem pripoznaval vsakej narodnosti njene pravice in z vsakim v njegovem materinem jeziku govoril: tako me sedaj napadala slovenska lista „Soča“ in „Edinost“. Jaz pa upam, da slavno slovensko občinstvo vzame omenjeno zadevo takošno, kakoršna je bila in ne drugače. Ako bi bil isti dan, ali prej kdo prišel v prodajalnico, kjer je moj trgovinski drug, nakupit raznih rekvizit za katerokoli na novo ustanovljeno slovensko šolo, dodal bi bil moj svak z isto neskrbnostjo nekatere reči brezplačno za uboge učence, kakor jih je podaril za laško šolo. Ko sem jaz, ki poznam narodno-šolske razmere, narodne težnje in namene na Goriškem, zvedel o navedenem dogodku, opomnil sem svojega svaka na njegovo neprevidno postopanje v navedenij zadevi in po mojem nasvetu je bilo poslano brž tisti dan tudi slovenski šoli v Gorici več šolskih rekvizit.

Tako tedaj reč stoji. Jaz sem si postavil geslo, da hočem biti vsakej narodnosti pravičen; jaz sem zaradi tega od laške strani mnogo pretrpel; jaz sem edini trgovec te vrste v Gorici, kateri govori korektno slovenski in sem slovenskej narodnosti bil vedno prijazen, in ljudi, ki k meni dohajajo, ne ločim po narodnosti, ampak želim, pustim, in privoščim vsakej narodnosti to, kar jej gre. Način, kako me je cenjena „Soča“ napadla in stvar vse drugače zasuknila, kakor je bila v resnici, me je res žalil in razdražil; če sem pa gosp. vrednika „Soče“ nekoliko razdraženo nagovoril, zaradi tega še nima pravice dopisnik v 74. šteč. „Edinosti“ imenovati moje postopanje surovo. Zoper tako očitano energično protestujem in bi vložil tožbo pri sodniji, če bi poznal dopisnika, ali kaj tacega o svojej osebi čital v tukajšnjem lokalnem listu. Z nado, da slavno slovensko občinstvo vzame omenjeno zadevo v takem smislu, kakor je bila v resnici, a ne v onem, kakor je bila zlobno pretirana in zasuknena, priporočam se p. n. slovenskemu občinstvu spoštljivo in upam, da slovensko časopisje ne bode več orodje kterejakoli zavidičivega trgovca moje vrste, ki hoče sebi v korist meni škodovati.

Z odličnim spoštovanjem ostajam

Matej Coppag

(1) za se in svojega svaka Skerta.

T u j e i.

21. se tembra.

Pri Matiču: K. Tognu, trgovec, z Dunaja. — J. Hanak, trgovec, iz Br. a — Purgleitner in Schweiger, potovalec, z Gorenjega Štajarja. — Dr. A. Heinz, profesor, z soprogo, iz Zagreba. — Dr. F. Hauser, mestni zdravnik, z Celoveca. — L. Ugrinčič, zasebnik, iz Istre. — Dr. A. Pfeiffer, finančni svetnik, z družino, iz Tridenta. — D. Konstantin, inženir, z Reke. — E. Luzzato, inženir, iz Gorice. — J. Falzar, potovalec, s sinom, iz Istre. — A. Dolschein, veleposestnica, z družino, iz Postojne.

Pri Stonu: M. Gutter, trgovec, iz Francije. — Dr. Fr. Mayerhofer, bilježnik, z Dunaja. — Danzer, Weiner, Speiser, trgovci, z Dunaja. — L. Treitler, trgovec, iz Nove vasi. — A. Schoppler, tovarnar, z materjo, iz Solnograškega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplomera po Celziju			
22.	7. u. jut.	738.81	+ 4.4	sl. sev.	jasno	0.00
	2. u. pop.	737.08	+15.6	sl. szvh.	"	
	9. u. zveč.	739.36	+ 8.4	sl. vzh.	"	

Zjutraj huda slana, jasno; toplomer je hitro padal. Srednja temperatura 9.5° C., za 4.4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

23. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 10 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 " 55 "
Papirna renta, davka prosta	96 " 15 "
Akcije avstr.-ogerske banke	882 " — "
Kreditne akcije	282 " 60 "
London	125 " 85 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 95 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 96 "
Nemške marke	61 " 50 "

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani